

KATEDRÁLNY ORGANOVÝ FESTIVAL NITRA 2022

VI. ročník medzinárodného festivalu

4. september – 25. september 2022

Bazilika sv. Emeráma Nitra - hrad

Milí priatelia organovej hudby,

Ani sme sa nenazdali a brány Katedrálneho organového festivalu sa otvárajú už po šiestykrát. Nie je to veľké číslo, ale som veľmi rád, že sme prekonalí aj ťažké obdobie Covidu a takpovediac bez prestávky od roku 2017 môžeme prinášať skvelému publiku v nitrianskej katedrále skvosty organovej hudby v interpretácii majstrov organového umenia s medzinárodným renomé.

Chcel by som vysloviť vďaku Biskupstvu Nitra, Nitrianskej sídelnej kapitule za ich pochopenie a podporu, ktorú preukazujú hudbe v katedrálnom chráme ako aj Katedrálnemu organovému festivalu.

Katedrálny organový festival 2022 Vám ponúkne štyri koncerty a jedno hudobné vystúpenie počas bohoslužby. Milovníci organovej hudby si prídu na svoje počas štyroch nediel' od 4. septembra do 25. septembra 2022 vždy o 19.00 hod. Novinkou tohto ročníka je uvedenie omše nitrianskeho (zatiaľ neznámeho) skladateľa Ignáca Hublera, ktorá sa našla v Diecéznom archíve Nitrianskeho hradu. O to bude uvedenie vzácnejšie, že bude znieť počas svätej omše v predvečer sviatku patróna našej katedrály, sv. Emeráma. Celebrovať ju bude diecézny biskup Mons. Viliam Judák.

V neposlednom rade by som chcel vysloviť vďaku spoločnosti UNIQA Group Service Center Slovakia, spol. s r. o., ktorá sa nadchla myšlienkou Katedrálneho organového festivalu v Nitre a veľkoryso ho finančne podporuje od jeho vzniku až po súčasnosť. Koncerty nášho festivalu z verejných zdrojov podporil aj Fond na podporu umenia a Nitriansky samosprávny kraj.

Bez sponzorských darov organizovať festival s kvalitnými hudobníkmi nie je možné. Chcem preto poďakovať aj Vám, milí návštevníci a

poslucháči organovej hudby, že nás podporujete dobrovoľným príspevkom pri vchode do katedrály. Verte mi, že každé euro je pre život nášho festivalu veľmi dôležité. Ďakujeme vám.

Prajem Vám, aby ste odchádzali z našich koncertov duchovne obohatení, oddýchnutí a aby ste šírili dobré meno Katedrálneho organového festivalu v Nitre aj naďalej.

Vladimír Kopec, riaditeľ festivalu

Nedeľa 4. september 2022 / 19.00

Bazilika sv. Emeráma Nitra

PIER DAMIANO PERETTI – organ / Rakúsko

PROGRAM

Georg Muffat
(1653 – 1704)

Toccata decima

Girolamo Frescobaldi
(1583 – 1643)

Capriccio III sopra il cucco

Dieterich Buxtehude
(1637 – 1707)

Prelúdium e mol, BuxWV 142
Ach Herr, mich armen Sünder,
BuxWV 178

Carl Philipp Em. Bach
(1714 – 1788)

Sonáta a mol, Wq 70/4
Allegro assai – Adagio – Allegro

Karlheinz Essl
(*1960):

Unbestimmt (2020)

Johann Sebastian Bach
(1685 – 1750):

Allein Gott in der Höh sei Ehr,
BWV 663
Prelúdium a fúga e mol, BWV 548

Pier Damiano Peretti sa narodil v mestečku Arzignano v roku 1974. Diplom získal v odbore organ a kompozícia na Conservatorio di Vicenza (u Antonia Cozza); od roku 1996 pokračoval v štúdiách na Univerzite pre hudbu vo Viedni (u Herberta Tacheziho a Michaela Radulescu)

a na Vysokej hudobnej škole v Hamburgu (u Wolfganga Zerera a u Pietra van Dijk). Získal množstvo cien v národných i medzinárodných organových súťažiach, napríklad v mestách Viterbo, Pretoria, Bologna, Innsbruck, Hamburg a Toulouse. V roku 1999 vyhral prvú cenu v kategórii interpretácia na prestížnej Medzinárodnej súťaži v St. Albans (Veľká Británia). Od mladosti až podnes sa venuje bohatej koncertnej činnosti na najvýznamnejších organových festivaloch v Európe, v Izraeli, severnej Amerike a ďalekom Východe. Od roku 2001 do 2009 vyučoval na Hochschule für Musik und Theater v Hannoveri (Nemecko). Od r. 2009, ako nástupca svojho učiteľa Michaela Radulescu, je vedúcim katedry na Universität für Musik und darstellende Kunst vo Viedni. Vydal CD nahrávky pre Ifo-Records, Ursina-Motette, Naxos, Carrara, Ambiente a Tactus, publikoval v špecializovaných časopisoch a viedol masterclass v mnohých krajinách. Je členom poroty v medzinárodných organových súťažiach (Erfurt, Odesa, Tokyo, Montreal, Dublin S. Albans). Vyštudoval aj kompozíciu na Conservatorio Pollini v Padove (u G. Bonata), zúčastňoval sa aj na prázdninových kurzoch pre novú hudbu (Ferienkurse für Neue Musik) v Darmstade a na Accademia Filarmonica v Bologni. Jeho tvorba zahŕňa v súčasnosti hudbu vokálnu, organovú a komornú. Jeho práce boli ocenené na medzinárodných kompozičných súťažiach (TIM v Turíne, Saarlouiser Orgelkompositionswettbewerb, Premio Musica Nova di Viterbo, Weimarer Frühjahrstage für Neue Musik). V roku 2015 mu udelil rakúsky Kancelariát Umeleckú cenu pre hudbu (*Outstanding Artist Award*).

www.pdperetti.com

Podľa novín Süddeutsche Zeitung: „Mladý taliansky umelec plný prísľubov a geniálneho talentu, zázrak techniky a fenomenálnej precíznosti, ktorý nemá páru...“ **Paolo Oreni** sa narodil v mestečku Treviglio v roku 1979 a ako jedenásťročný začal

študovať organ a organovú kompozíciu u profesora G. W. Zaramella, na Istituto Pareggiato “Gaetano Donizetti” v Bergame. Vďaka štipendiám z Ministerstva kultúry Luxemburska a Banca di Credito Cooperativo di Treviglio, pokračoval od roku 2000 v štúdiách hudby na Národnom konzervatóriu v Luxemburgu, kde v roku 2002 získal prestížnu prvú cenu na medzinárodnej súťaži „Prix Interrégional-Diplôme de Concert.“ Počas štúdií získaval cenné rady od profesorov medzinárodného mena ako Jean-Paul Imbert a Lydia Baldecchi Arcuri, u ktorej sa zdokonalil najmä v klavírnom repertoári. Pre jeho formáciu bolo rozhodujúce stretnutie s profesorom Jean Guillou počas mnohých majstrovských kurzov na veľkých organoch Tonhalle v Zürichu a v kostole St. Eustache v Paríži (Stiftung für Internationale Meisterkurse für Musik). Paolo Oreni zvíťazil v mnohých medzinárodných súťažiach, v júni 2004 bol finalistom a víťazom na Medzinárodnej súťaži „Ville de Paris“, na ktorej sa zúčastnilo 60 organistov z celého sveta. Účinkoval v orchestri divadla La Scala v Miláne, a v rôznych komorných i symfonických (Orchestra Stabile Gaetano Donizetti di Bergamo, Orchestra Sinfonica “la Verdi” di Milano, Jeune Orchestre de Paris, Orchestra Haydn Bolzano, Symphonisches Orchester Zürich, Bochumer Symphoniker, Wiesbadener Sinfonieorchester...) a pokračuje vo svojej intenzívnej koncertnej kariére. Účinkuje pravidelne na prestížnych medzinárodných organových festivaloch v Taliansku, Francúzsku, Luxembursku, Belgicku, Nemecku, Rakúsku, Holandsku, Anglicku, Dánsku, Švédsku, Španielsku, Portugalsku, Fínsku, Nórsku, Albánsku, Izraeli, Poľsku, Rumunsku, Malte, Kanárskych ostrovoch, v Čechách i na Slovensku. Pre francúzsku spoločnosť Fugatto nahrával na organe Bossi v Cremoline, pre nemeckú značku ORGANpromotion na organe Rieger

v Reutlingene, a pre spoločnosť Comune di Salorno v Alto-Adige na organe Pirchner. Mnoho koncertov bolo nahrávaných a vysielaných v európskych rádiách, medzi nimi aj v slávnom rádiu Bayerischer Rundfunk v Mníchove. Od roku 2006 Dal 2006 je pravidelne pozývaný ako lektor na majstrovské kurzy improvizácie a organového repertoáru od Bacha po súčasných skladateľov pre mníchovskú diecézu, od prestížnej baziliky Ottobeuren po slávnu Medzinárodnú akadémiu dómu v Altenbergu a v rôznych nemeckých mestách ako napr. Weiden in der Oberpflalz. Okrem toho býva členom poroty na národných a medzinárodných súťažiach. Ako organológ sa zaoberá projektovaním nových moderných organov v spolupráci s viacerými európskymi organárskymi dielňami. Boli tak realizované niektoré organy napríklad v kostole Santa Anastasia vo Villasanta (Monza), Santa Maria delle Grazie v Naviglio (Milano) a Confraternita di Santa Caterina d'Alessandria (Paternò). Okrem toho si naprojektoval vlastný organ na koncertné vystúpenia (pomenovaný „Wanderer“), ktorý je aktuálne najväčším existujúcim mobilným organom na svete.

Nedeľa 18. september / 19.00

Bazilika sv. Emeráma Nitra

VLADIMÍR KOPEC – organ / Slovensko

NITRIANSKY KOMORNÝ ORCHESTER ZOE / Slovensko

PROGRAM

Joseph Haydn
(1732 – 1809)

Koncert F dur, Hob XVIII:7
Moderato – Adagio – Presto

Johann Sebastian Bach
(1685 – 1750)

O Lamm Gottes unschuldig, BWV 656

Wolfgang A. Mozart
(1756 – 1791)

Chrámová sonáta C dur, KV 328

Carl Philip E. Bach
(1714 – 1785)

Symfónia č. 5 h mol, Wq 182/5
Allegretto – Larghetto – Presto

W. A. Mozart

Chrámová sonáta C dur, KV 336

John Stanley
(1713 – 1786)

Koncert č. 4 c mol, Op. 10
Vivace – Andante affetuoso – Presto

Tento koncert z verejných zdrojov podporil **Fond na podporu umenia.**

Vladimír Kopec študoval organ na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre u prof. Ivana Sokola a Dr. Stanislava Šurina a kompozíciu u prof. I. Paríka. V rokoch 2008 – 2009 študoval organ a kompozíciu na Conservatorio „Santa Cecilia“ v Ríme, ktoré absolvoval s vynikajúcim pros-pechom

u prof. J. Leciana. Počas štúdia v Ríme pôsobil ako pomocný organista v Bazilike sv. Petra vo Vatikáne, aj ako organista počas generálnych audiencií pápeža Benedikta XVI. Od roku 2010 pôsobí ako organista a dirigent v Bazilike sv. Emeráma v Nitre. Má na starosti údržbu historických organov v diecéze, spolupracoval tu aj na projektoch nových organov. Vladimír Kopec sa venuje prevažne interpretácii starej hudby a diela Johanna Sebastiana Bacha, vo svojom repertoári má aj početné diela talianskej organovej hudby. Absolvoval interpretačné kurzy organovej hudby u renomovaných organistov (J. E. Goettsche, G. Guillemot, J. Tůma, M. Melcová a i.) Ako skladateľ vytvoril niekoľko opusov prevažne duchovnej hudby pre zbor a orchester, napr. Oratórium „Misericordia“, Moteto „Tu es Petrus“ venované pápežovi Františkovi a Sixtínskemu zboru „Cappella Sistina“, ale aj množstvo menších skladieb pre zbor alebo organ, ktoré sa na Slovensku tešia veľkej obľube. Koncertne vystúpil vo väčšine krajín Európy, účinkoval aj v priamych prenosoch viacerých európskych televízií. Ako liturgický organista mal na starosti hudobnú prípravu bohoslužieb pápeža Františka v Šaštíne i počas Národnej púte Slovákov v Ríme.

Nitriansky komorný orchester ZOE

založili aktívni profesionálni hudobníci žijúci v Nitre. Zámerom orchestra je zaradiť pravidelnú umeleckú činnosť profesionálneho komorného telesa do koncertného života mesta Nitry a Nitrianskeho regiónu.

Víziou tohto zoskupenia umelcov je Nitra - mesto kvalitnej hudby, komorných koncertov a umeleckých zážitkov, ktoré povznášajú dušu človeka. Založili tradíciu letných koncertov v Gotickej priekope Nitrianskeho hradu, vzdelávajú deti a mládež v oblasti hudobného umenia, vytvárajú priestor pre spoluprácu medzi umelcami, realizujú originálne projekty komornej hudby. Medzi hlavné aktivity súboru patria koncerty na nitrianskej pešej zóne, oživovanie hudby nitrianskeho hradného archívu, podpora mladých talentov regiónu, výchovné podujatia, duchovná a nová hudba. Komorný orchester ZOE pôsobí na slovenskej hudobnej scéne od roku 2008, jeho členmi sú poprední mladí slovenskí umelci. Absolvoval majstrovské kurzy pod vedením dirigenta Alexandra Rahbariho. Orchester spolupracuje s domácimi aj zahraničnými umelcami (koncertní majstri Milan Paľa, Ewald Danel, Juraj Tomka, Daniel Turčina, Jakub Sedláček, David Danel, dirigenti Marián Lejava, Rastislav Štúr, Maroš Potokár, Konstantin Ilievski, či interpreti ako Adriana Kučerová, Ľubica Rybárska, Pavol Bršlík, Eva Šušková, Sisa Sklovská, Mária Čírová, alebo klavirista Ivan Gajan a ďalší.) ZOE pravidelne uvádza svetové premiéry diel slovenských skladateľov – Vít'azoslav Kubička, Jevgenij Iršai, Marian Lejava, Viliam Graffinger, Lukáš Borzík, Mirko Krajči, Peter Zagar, Vladimír Kopec ako aj slovenské premiéry viacerých diel skladateľov G. Mahlera, či Arvo Pärta. Vystupoval na domácich festivaloch - Nitrianska hudobná jar, festival talianskeho umenia Dolce Vitaj, Kubínska hudobná jeseň, Musica Sacra v Nitre, Galantská hudobná jeseň, Orava klasik, účinkoval ako sprievodný orchester na

medzinárodnej súťaži Talenty pre Európu v Dolnom Kubíne. Orchester má svoju orchesterálnu akadémiu ZOE Academy, spolupracoval s HTF VŠMU v Bratislave na viacerých projektoch zameraných na dirigenskú prax, Kompozičné laboratórium či projekty Hudobná teória v praxi, alebo Štyri ročné obdobia. Komorný orchester ZOE pravidelne usporadúva charitatívne koncerty pod záštitou rôznych osobností spoločenského a kultúrneho života. ZOE je biblické slovo gréckeho pôvodu a znamená večný život.

VÝNIMOČNÉ HUDOBNÉ DIELO

Streda 21. september / 18.00

Bazilika sv. Emeráma Nitra

**Svätá omša predvečer sviatku sv. Emeráma,
patróna katedrálneho chrámu**

sólisti:

Hilda Gulyás – soprán, **Angelika Zajícová** – alt

Matúš Šimko – tenor, **Tomáš Šelc** – bas

NITRIANSKY KOMORNÝ ORCHESTER ZOE / Slovensko

Ignatz Alloys Hubler
(1. pol. 19. storočia?)

Missa brevis ex E (*cca 1826*)

časti:

Kyrie (*Adagio*)
Gloria (*Allegro*)
Credo (*Allegretto*)
Sanctus (*Adagio*)
Benedictus (*Adagio*)
Agnus [Dei] (*Adagio*)
Dona [nobis] (*Vivace*)

Toto hudobné vystúpenie z verejných zdrojov podporil
Fond na podporu umenia.

Dielo I. A. Hublera bolo skomponované a využívalo sa v Katedrálnom chráme sv. Emeráma v Nitre. O autorovi toho vieme zatiaľ málo. Hublerove diela nachádzame uložené v Diecéznom archíve v Nitre (*sign.* č. 72), ale aj v hudobných zbierkach Slovenského národného múzea - Hudobného múzea. Podľa dostupných materiálov sa sústreďoval na cirkevnú produkciu, ktorú nachádzame aj v iných mestách Nitrianskeho biskupstva. Skladateľ bol doteraz nereflektovaný.

Informácie o Nitrianskom komornom orchestri ZOE nájdete na str. 12.

Nedeľa 25. september / 19.00

Bazilika sv. Emeráma Nitra

THIERRY MECHLER / *Francúzsko*

PROGRAM

Jehan Titelouze
(1563 – 1633)

Hymne Veni Creator, 4 versets

François Couperin
(1668 – 1733)

Les canaries
La Linotte effaouchée
Les Fauvettes plaintives
Le Rossignol vainqueur

Charles Piroye
(1665 – 1724)

La Béatitude, Dialogue à deux Choeurs

Johann Pachelbel
(1653 – 1706)

Toccatà, chorál Komm Heiliger Geist a fúga g mol

August Homilius
(1714 – 1785)

Chorál Schmücke dich, o liebe Seele

Johann Sebastian Bach
(1685 – 1750)

Taliansky koncert, BWV 971
Allegro – Andante – Presto

Thierry Mechler
(* 1962)

Improvizácia na témy gregoriánskeho chorálu

Thierry Mechler sa narodil v roku 1962 v regióne Alsasko, vo Francúzsku. Vo svojom rodnom meste Mulhouse začal študovať klavír a organ. V štúdiách pokračoval u Helene Boschi a Daniela Rotha na Conservatoire National de Région de Strasbourg. V roku 1981 získal prvú cenu s najvyššími vyznamenaním na „Concours International de Paris“. V roku 1984 sa stal žiakom Marie-Claire Alain v Paríži (Rueil-Malmaison) a podarilo sa mu získať zlatú medailu v Premier Prix d' Excellence so špeciálnym uznaním poroty. V roku 1986 sa stal laureátom v kategórii organovej improvizácie na Premier Prix de

Virtuosité s so špeciálnym uznaním poroty. V tom čase študoval pod vedením Jacquesa Taddeia (improvizácia) a Marie-Claire Alain (organ). V roku 1991 získal čestnú medailu na skladateľskej súťaži v Mulhouse. V tom istom roku bol prijatý do S.A.C.E.M. (Spolok autorov, skladateľov a vydavateľov hudby) ako skladateľ. Následne v roku 1991, získal Europäischen Förderpreis v Drážďanoch v Nemecku ako ocenenie za svoju medzinárodnú kariéru a množstvo nahrávok. Pravidelne účinkuje na mnohých európskych organových festivaloch. Ako uznávaný pedagóg a porotca je pravidelne pozývaný do medzinárodných porôt v Nemecku, Anglicku, Fínsku, na Islande, v Írsku, USA, Kórey, Číne a Francúzsku. Vedie tiež majstrovské kurzy na rôznych akadémiách. Je protagonistom množstva organových, ale i klavírnych nahrávok. V rokoch 1991-1999 pôsobil na poste titulárneho organistu katedrály Primatial Saint-Jean v Lyone, vo Francúzsku. Bol tiež kurátorom a organistom organa v Auditóriu Maurice Ravela v Lyone. Tam spravoval organ, ktorý predtým postavil Cavallé-Coll pre palác Trocadéro. V roku 1995 uviedol kompletne organové diela J. S. Bacha v slávnej sérii dvanástich recitálov. V roku 1998 uviedol všetkých šesť organových symfónií Louisa Vierna. V tom istom roku bol vymenovaný za profesora organa a improvizácie na Univerzite (Musikhochschule) v Kolíne nad

Rýnom, v Nemecku. Od roku 2002 je organistom a kurátorom prestížnej Filharmónie v Kolíne nad Rýnom. Úspešná kariéra koncertného majstra zaviedla Thierryho Mechlera do celého sveta. Podarilo sa mu vybudovať si povest' vzrušujúceho interpreta a improvizátora. Jeho Opus 14 „6 Metamorphoses on B.A.C.H.“ uviedol v osobe skladateľa a interpreta zároveň v januári 2009 vo Filharmónii v Kolíne nad Rýnom. V roku 2018 vyšiel vo vydavateľstve Butzverlag Bonn jeho „Triptychon-Organum“ Opus 15. V roku 2012 odohral všetkých 48 prelúdií a fíg z The Well-Tempered Clavier of J.S. Bach na Bach-Festivale v Schauenbergu. V roku 2016 vystúpil na 30. výročí vzniku Filharmónie v Kolíne nad Rýnom so svetovou premiérou „I-FORMATION“ pre dva orchestre a organové sólo od Vita ZURAJA. Spoluúčinkoval s orchestrom Gürzenich, pod vedením Francois-Xaviera Rotha a Symphonic Orchester WDR, pod vedením Jukka-Pekka Saraste. Od roku 2020 je kurátorom veľkého organa Mutin/Cavaillé-Coll Guebwiller. Thierry Mechler je držiteľom národného titulu rytiera Francúzskeho rádu pre umenie a literatúru.

DISPOZÍCIA ORGANA V BAZILIKE SV. EMERÁMA V NITRE

I. Hlavný stroj (Hauptwerk)

C-g''''

1. Bourdon 16'
2. Principal 8'
3. Bourdon 8'
4. Salicional 8'
5. Portun 8'
6. Octave 4'
7. Spitzflöte 4'
8. Quint 3'
9. Superoctave 2'
10. Mixtur IV-VI
11. Trompete 8'

II. Zadný pozitív Rückpositiv

C-g''''

12. Copula 8'
13. Quintade 8'
14. Principal 4'
15. Flöte 4'
16. Nasard 3'
17. Octave 2'
18. Flöte 2'
19. Terz 1 3/5'
20. Quinte 1 1/3'
21. Octave 1'
22. Mixtur III-IV

23. Dulcian 8'

Pedál

C-f'

24. Subbass 16'
25. Octavbass 8'
26. Gedecktbass 8'
27. Octave 4'
28. Posaune 16'
29. Trompete 8'
30. Trompete 4'

SPOJKY

HW + RP

Ped + HW

Ped + RP

VEĎĽAJŠIE REGISTRE:

tremulant, kukučka, vtáčí spev,
cymbalová hviezdica so 6
zvončekmi, bubon, prepínač
krátkej oktávy

Mechanická

Katedrálny organový festival 2022 podporili:

Biskupstvo Nitra

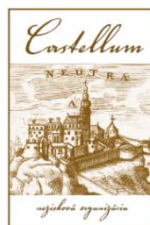
Kňazský seminár sv. Gorazda Nitra

Castellum, n. o

UNIQA Group Service Center Slovakia, spol. s r.o.

Nitriansky samosprávny kraj

Fond na podporu umenia

NITRIANSKY
SAMOSPRÁVNY
KRAJ

www.kofest.sk